

Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego
Ludowe Towarzystwo Naukowo-Kulturalne
Instytut Pamięci Wszechnicy Świętokrzyskiej
Zakład Historii Ruchu Ludowego

zapraszają na ogólnopolską konferencję naukową
Stanisław Mikołajczyk (1901-1966).
W 125. rocznicę urodzin

która odbędzie się 17 lipca 2026 r., o godz. 10.00 w siedzibie MHPRL, al. Wilanowska 204,
Warszawa

Program konferencji:

Godz. 09.00 – Otwarcie konferencji – dr Janusz Gmitruk dyrektor MHPRL

Sesja I 09.10-12.00 – moderator dr hab. Arkadiusz Indraszczyk

09.10.-09.30 – **dr Mateusz Ratyński** (MHPRL, Instytut Pamięci Wszechnicy Świętokrzyskiej)

– *Kariera Stanisława Mikołajczyka w SL (1931-1939)*

09.30-09.50 – **mgr Tomasz Sumara** (Uniwersytet Rzeszowski)

– *Działalność Stanisława Mikołajczyka na forum Sejmu RP III kadencji (1930-1935).*

09.50-10.10 – **dr Maciej Motas** (Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy)

– *Współpraca Stanisława Grabskiego ze Stanisławem Mikołajczykiem w okresie II wojny światowej i po jej zakończeniu*

10.10-10.30 – **dr Tomasz Domański** (IPN Kielce)

– *Sytuacja żywnościowa i materialna mieszkańców wsi Generalnego Gubernatorstwa w świetle podań o zwolnienie z kontyngentów płodów rolnych*

10.30-10.50 – **prof. dr hab. Romuald Turkowski** (MHPRL, Uniwersytet Warszawski)

– *Stanisław Mikołajczyk – urzędujący wiceprzewodniczący Rady Narodowej RP – polskiego parlamentu na uchodźstwie w latach 1939-1941*

10.50-11.10 – **dr hab. Arkadiusz Indraszczyk** (MHPRL, Uniwersytet w Siedlcach)

– *Międzynarodowa współpraca partii i polityków chłopskich w czasie II wojny światowej i udział w niej polskich ludowców.*

11.10-11.30 – **prof. dr hab. Jacek Wojnicki** (Uniwersytet Warszawski)

– *Model opozycji w państwie autorytarnym – `casus Stanisława Mikołajczyka i PSL 1945/1947*

11.30-12.00 – dyskusja

12.00-12.20 – przerwa

Sesja II 12.20-16.00 – moderator dr Mateusz Ratyński

12.20-12.40 – **dr Marzena Grosicka** (IPN Kielce)

– *Wizyty prezesa PSL Stanisława Mikołajczyka na Kielecczyźnie po II wojnie światowej*

12.40-13.00 – **dr Dariusz Półciwiarzek** (Zespół Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku)

– *Stanisław Mikołajczyk jako symbol walki z sowiecką dominacją i komunizacją życia w Polsce w latach 1945-1947*

13.00-13.20 – **dr Agnieszka Zięba-Dąbrowska** (MHPRL)

– *Życie polityczne na emigracji skupione wokół Stanisława Mikołajczyka (1901-1966)*

13.20-13.40 – **dr Janusz Gmitruk** (MHPRL)

– *Dramatyczna historia archiwów NKW PSL z lat 1945-1947. Próby ich odzyskania przez Zakład Historii Ruchu Ludowego*

13.40-14.00 – **dr Radosław Kubicki** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego)

– *Stanisław Mikołajczyk w polskiej i zagranicznej pamięci historycznej i odbiorze społecznym na tle innych przywódców ruchu ludowego*

14.00-14.20 – **dr Franciszek Gryciuk** (Siedlce)

– *Historia niezwykłego wydawnictwa IPN przy współpracy z MHPRL: Stanisław Mikołajczyk w dokumentach aparatu bezpieczeństwa*

14.20-14.40 – **dr Mateusz Szpytma** (IPN)

– *Dzieje Polskiego Stronnictwa Ludowego 1945-1947 w badaniach Instytutu Pamięci Narodowej*

14.40-15.00 – **mgr Emilia Kwiatkowska** (MHPRL)

– *Archiwum prywatne Stanisława Mikołajczyka w zbiorach Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego*

15.00 – Dyskusja i zakończenie konferencji

W trakcie konferencji zaprezentowane zostanie wydawnictwo źródłowe pt. *Protokoły Naczelnego Komitetu Wykonawczego Polskiego Stronnictwa Ludowego 1945-1947*, wstęp Janusz Gmitruk, Mateusz Ratyński, opracowanie Ewa Ankiersztejn, Mateusz Ratyński, MHPRL, Warszawa 2026

Konferencji towarzyszyć będzie ekspozycja poświęcona Stanisławowi Mikołajczykowi. Zapraszamy też do zwiedzania innych wystaw, prezentowanych w Muzeum: *Wincenty Wodzinowski. Pomiędzy świętem a codziennością; Pejzaż Mazowiecki i Galerii Ogrodowej Rzeźby*